

Divi Thomae Aqvinatis Doctoris Angelici Opera Omnia

Summa diligentia ad exemplar Romanæ Impreßionis restituta

Complectens Tertiam Partem Summæ Theologiæ. Cum Commentariis
Reuerendiss. D. Thomæ de Vio Caietani Cardinalis S. Sixti, Et Opvscvlis
Eivsdem In tres Tomos distinctis

Thomas <von Aquin, Heiliger>

Venetiis, 1593

1. Vtrum Christus sit prædestinatus.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-72797](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-72797)

¶ Nota hic pro clariori intellectu ex responsione ad secundum, quod sicut in humanis, is qui est filius naturalis, &c. non adoptatur in filium, sed hereditas sibi debetur, quia filius, ita Christus ut homo habet quidem omnia bona patrie & uiae, quae debentur filiis adoptiuis: sed non ex uisui iure adoptionis, sed ex hoc quod est filius Dei naturalis, habet in natura assumpta hereditatem Dei, ita quod non fuit opus Christo ad hoc, ut natura sua humana haberet dona patrie & uiae, ut adoptaretur a Deo, quoniam ex hoc ipso quod erat Dei naturalis filius, debebatur sibi, ut natura assumpta haberet illam, testante hoc Ioanne: Vidimus inquit, gloriam eius, scilicet uerbi incarnati, gloriam quasi unigeniti a Patre, plenum gratiae & ueritatis.

AD TERTIUM dicendum, quod esse creaturam & etiam seruitus uel subiectio ad Deum, non solum respicit personam, sed etiam naturam, quod non potest dici de filiatione. Et ideo non est simili ratio.

QVAESTIO XXIII.

De praedestinatione Christi, in quatuor articulis diuisa.

DEINDE considerandum est de praedestinatione Christi.

ET CIRCA hoc quaruntur quatuor.

¶ Primo, Vtrum Christus sit praedestinatus.

¶ Secundo, Vtrum sit praedestinatus, secundum quod homo.

quod opposita conclusio consonat errori plures hypostasas.

¶ Super quaestione vigesima quarta articulum primum

Tulius, ut iacet, sine additione aliqua sumendus est.

¶ In corpore una est conclusio; Christus est praedestinatus. Probat, Praedestinatio proprie est diuina ab aeterno praedictio eorum, quae per gratiam sunt fienda in tempore: sed Deum esse hominem, & conuerso, est quoddam factum in tempore per gratiam unionis, & praedictum a Deo ab aeterno; alioquin aliquid noui diuinae menti accideret, ergo unio illa est praedestinata, ergo Christus est praedestinatus.

¶ Aduerte sensum littere intentum ab Auctore; & ut discernas doctrinam Auctoris ab aliorum sententiis, recolito quod praedestinationis nomen in sacris litteris dupliciter uenit in usum, uel simpliciter, hoc est sine additione aliqua: ut cum dicimus, Sanctus Petrus fuit praedestinatus. Vel cum determinatione aliqua: ut cum dicimus, quod Magdalena fuit praedestinata ad laudandum Christi pedes lachrymis, & latro ad confitendum regnum Christi pendens in cruce, & similia. Et quoniam communi usu praedestinatio absolute respicit aeternam felicitatem ut terminum (est enim ratio ordinis electorum in uitam aeternam, ut in prima parte habitum est) ideo Durandus in tertio sentent. distin. 7. dicit, quod praedestinatio absolute est respectu beatitudinis, distinguens praedestinationem Christi, quae praedestinatus est filius Dei, a praedestinatione absolute, & dicens eam esse praedestinationem ad hoc scilicet esse filium Dei. Scotus quoque ibidem praedestinationem Christi ponit in ordine ad beatitudinem, quasi gratia unionis fuerit medium in Christo ad gratiam summam beatitudinis animae suae. Diuus autem Auctor intuens gratiam unionis esse excellentius quid gratia summam

beatitudinis creatae, quanto maius est esse Deum quam filium Deo, & gratiam summam beatitudinis consequi ad gratiam unionis (non ut finis sequitur ad medium, sed ut proprietates ad substantiam, ut calor ad ignem) posuit praedestinationem absolute communiter quidem respicere gratiam uiae aeternae ut terminum, singulariter autem in Christo respicere gratiam unionis, ut in responsione ad primum littera monstrat.

¶ Tertiò, Vtrum eius praedestinatio sit exemplar nostrae praedestinationis.

¶ Quarto, Vtrum sit causa praedestinationis nostrae.

ARTICVLVS PRIMVS.

Vtrum Christo conueniat praedestinationem esse.

AD PRIMVM sic proceditur. Videtur, quod Christo non conueniat praedestinatum esse. Terminus enim praedestinationis uidetur esse adoptio filiorum, secundum illud Ephefi primo. Praedestinavit nos in adoptionem filiorum: sed Christo non conuenit esse filium adoptiuum, ut dictum est. * ergo Christo non conuenit praedestinatum esse.

C 2 Praet. In Christo duo est considerare, scilicet naturam humanam & personam: sed non potest dici, quod Christus sit praedestinatus ratione humanae naturae, quia haec est falsa, humana natura est filius Dei: similiter etiam neque ratione personae, quia illa persona non habet ex gratia quod sit filius Dei, sed ex natura: praedestinatio autem est eorum, quae sunt ex gratia.

D 3 Etiam grauitate per se primo summi & ultimi termini, ut species claudit in rationem generis, & etiam gratia aeternae uiae, quam gratia unionis conuenit in ratione per se primo summi & ultimi, quantum est ex propriis generationibus (quod ideo apposerim, quia si beatitudo alicuius non propria generatione fieret, sed consequentiu haberetur, non haberet rationem per se primo termini, sed consequentis ad terminum: ut in Christo dictum est contingisse) quia inquam hoc in se claudit, ideo Auctor in littera & praedestinationem proprie acceptam dicit respicere gratiam, & hoc haberi ex antedictis in prima parte. Verissimum siquidem est hoc, non solum ut sonat, sed ut inducit ad excellentius genus gratiae, & termini gratituti.

¶ Si enim gratia consummata sufficit ad terminum praedestinationis simpliciter (ut dictum est) multo magis gratia unionis quae parit gratiam consummatam ut proprietatem, sufficiens est ut terminet praedestinationem etiam absolute. Et propterea littera dicit, quod ratione gratiae unionis Christus dicitur esse praedestinatus, non ad hoc uel illud, sed praedestinatus.

¶ In responsionibus ad secundum & tertium, attende primo, quod secundum rem nulla est inter catholicos quaestio de praedestinatione Christi ad filiationem Dei per gratiam unionis naturae humanae ad filium Dei: sed quaestio est de uerificatione sermonis Pauli Apostoli proprie uel improprie, in hoc, uel illo sensu.

E Auctor supponens locutionem Apostoli esse propriam, & intelligi non de aliquo conueniente ad filium Dei (puta manifestatione) difficilem suscepit prouinciam uerificandi illam de persona Christi.

¶ Ultra expositionem namque illam referentem praedestinationem ad naturam, & alteram Ambrosii referentem ad manifestationem Christi, referri quoque potest praedestinatio Christi ad filium Dei in uirtute actuali, ita quod filius Dei ex semine Dauid secundum carnem praedestinatus est filius Dei in uirtute actualis operationis sanctificationis & reparationis mundi, ita quod totum conuenit, scilicet filius Dei in uirtute actuali, est terminus praedestinationis.

¶ Et licet haec expositio satis consonet litterae Apostoli subiungentis

Et quia gratia aeternae felicitatis communis est omnibus electis in Dei filios adoptiuos, penes illam de finito fuit praedestinatio filiorum adoptionis, de qua in prima parte tractatum est. Quia uero gratia unionis propria est naturali Dei filio, & longe eminentior prima, ideo penes illam concluditur praedestinatio Christi, consonat namque rationi, ut excellentior gratia, termini simpliciter rationem habens, magis terminet praedestinationem simpliciter, si minor illam terminat.

¶ Quia autem gratia beatitudinis patrie, includit in se rationem gratiae & rationem gratiae per se primo summi & ultimi termini, ut species claudit in rationem generis, & etiam gratia aeternae uiae, quam gratia unionis conuenit in ratione per se primo summi & ultimi, quantum est ex propriis generationibus (quod ideo apposerim, quia si beatitudo alicuius non propria generatione fieret, sed consequentiu haberetur, non haberet rationem per se primo termini, sed consequentis ad terminum: ut in Christo dictum est contingisse) quia inquam hoc in se claudit, ideo Auctor in littera & praedestinationem proprie acceptam dicit respicere gratiam, & hoc haberi ex antedictis in prima parte. Verissimum siquidem est hoc, non solum ut sonat, sed ut inducit ad excellentius genus gratiae, & termini gratituti.

1. di. in 40. q.
2. cor. ii. &
ad 5. et 3. di.
7. q. 3. art. 2.
q. 2. et q. 3.
dist. 2. q. 3. et
4. cont. ca. 9.
ad 2. et Ro.
1. lib. 3.
q. praec. ar. 4.

gentis opera sanctificationis & resurrectionis mortuorum, quia tamen exponitur etiam quod filius Dei absolute sit terminus praedestinationis (ut Auctor cum Glossa ibidem iustinet) ideo hic prosequendo, aduerte secundo, quod Auctor ponit Christum praedestinatum ratione naturae, ita quod ipsa persona Christi ratione assumptae naturae, de-

8. p. q. 23. ar. 6. c. 5.

nominaur praedestinata ad Dei filiationem. Considerat quippe aeternam Christi personam duplicem: vel secundum se seu absolute, & sic negat ipsam praedestinatum ad filiationem Dei, quia est ipsa Dei filio per essentiam, vel secundum quod induta est humanitatem, & sic affirmat ipsam praedestinatum ad filiationem Dei, quia ut sic, per gratiam unionis assecuta est filiationem Dei.

¶ Quod ut clarius percipias, utere positionibus hereticorum, & ex differentia illarum, ad sententiam fidei, videbis ueritatem, necessitatem, proprietatemque huius sensus. Si enim uerbum indutum esset carnem (ut haeretici fingunt) uel per inhabitationem, aut affectionem: aut quouis modo non personaliter, falsum esset, quod uerbum secundum carnem praedestinatum est, ut sit filius Dei per gratiam unionis, quoniam secundum carnem non esset personaliter unitum ubi Dei filio. Sed sic, per quia, uerbum secundum carnem est personaliter unitum sibi ipsi, ideo uerum est dicere de filio Dei, qui ex semine Dauid est secundum carnem, quod praedestinatus est filius Dei, significat enim hic sermo, quod ab aeterno praedestinatum est de filio Dei, naturalis, ut secundum carnem sit per gratiam unionis filius Dei, quod est carne esse personaliter unitam filio Dei.

8. p. q. 23. ar. 6. c. 4.

¶ Occurrit hic dubium ex Durando in tertio sententiae distinctione septima, quaestione tertia, dicente, hanc locutionem esse impropiam, propter defectum duarum conditionum requisitarum ad praedestinationem. ¶ Praedestinatio enim primo est ad ea, quae excedunt uirtutem praedestinati, nihil autem est quod excedat uirtutem uerbi incarnati. ¶ Praedestinatio rursum est ad id, quod est posterius naturae saltem praedestinato: quia est ad gratuitum aliquid: gratia autem supponit naturam. Constat autem quod esse filium Dei per gratiam unionis, non est posterius naturae aut intellectu uerbo incarnato.

¶ Non est igitur propria haec locutio, Christus praedestinatus est filius Dei. ¶ Ad haec dicitur, quod satis saluator prima praedestinationis conditio, si id, ad quod quis praedestinatur, excedit uirtutem pra-

vt in prima parte dictum est. * ergo Christus non est praedestinatus filius Dei.

¶ 3. Præterea. Sicut illud, quod est factum, non semper fuit, ita & illud quod est praedestinatum, eo quod praedestinatio antecessionem quandam importat: sed quia Christus semper fuit Deus & filius Dei, non proprie dicitur, quod homo ille sit factus filius Dei. ergo pari ratione non debet dici, quod Christus sit praedestinatus filius Dei.

SED CONTRA est, quod Apostolus dicit Rom. I. de Christo loquens, Qui praedestinatus est filius Dei in uirtute.

RESPON. Dicendum, quod sicut patet ex his, quae in prima parte dicta sunt, praedestinatio proprie accepta, est quaedam diuina praordinatio ab aeterno, de his, quae per gratiam Dei sunt fienda in tempore. Est autem hoc in tempore factum per gratiam unionis a Deo, ut homo esset Deus, & Deus esset homo. Nec potest dici, quod Deus ab aeterno non praordinauerit hoc se facturum in tempore: quia sequeretur quod diuinae menti aliquid de nouo accideret. Et ideo oportet dicere, quod ipsa unio naturarum in persona Christi cadat sub aeterna Dei praedestinatione, & ratione huius Christus dicitur esse praedestinatus.

AD PRIMVM ergo dicendum, quod Apostolus ibi loquitur de praedestinatione, qua nos praedestinatur ut simus filii adoptiui. Sicut autem Christus singulari modo praedestinitus est Dei filius naturalis, ita quodam singulari modo est praedestinatus.

AD SECUNDVM Dicendum, quod sicut dicitur in Glossa. Roman. primo, quidam dixerunt praedestinationem in intelligendam esse de natura, non de

destinati, uel absolute, uel quatenus praedestinatus est. Sic autem est in proposito: quoniam unio personalis ad filium Dei, est non excedit propriam uirtutem uerbi absolute, excedit tamen uirtutem ipsius secundum carnem, secundum quam est praedestinatus. ¶ Secunda autem conditio de prioritate naturae ditinguitur, uel secundum rem, uel secundum intellectum. Et dicitur, quod licet non sit prius natura uerbum incarnatum, quam uerbum incarnatum esse filium Dei, per gratiam unionis, tamen secundum considerationem abstractionis intellectus, prius natura est uerbum incarnatum, quam modus incarnationis, scilicet per unionem personale. Manifestatur autem talis prioritas ex conuenientia & differentia inter nos & haereticos. Nam uerbum incarnatum intelligitur ut commune quid apprehensum a nobis & illis: & differentia est circa speciales unionis modos, dum illi per modum templi uel habitus &c. nos autem per personalem unionem uerbum incarnatum dicimus.

¶ Quocirca licet secundum rem nullus sit ibi ordo, secundum apprehensionem tamen intellectus (qui natus est non solum coniuncta diuinae, sed etiam unum & idem a seipso abstracta) inter uerbum ut habens carnem, & seipsum ut habens carnem personaliter iunctam, ordo est naturae, sicut inter conne & proprium. Et propterea praedestinatio, quae actus est mentis, & ad rem sub certa apprehensione tendit, ex hoc ipso quod ad uerbum cum carne terminatur, determinat ad unionem personalem, excludendo ceteros alios modos, quibus uerbum cum carne praedestinari potuisset. Et ob hoc filius Dei naturalis, factus ex semine Dauid filius hominis, praedestinatus dicitur: & est filius Dei.

¶ In responsione ad tertium, perspice primo litteram Apostoli apud Origenem esse punctuam sic, quod ly praedestinatus, est adiectiuum subiecti, & non est pars copulae seu praedicati, ita quod dixit, Qui praedestinatus, tamquam si dixisset, qui omnipotens, uel quoduis aliud apposuisset subiecto: & subdit copulam cum praedicato, Est filius Dei in uirtute. Et sic littera nihil habet difficultatis: quoniam uerum est, quod Christus est praedestinatus: & quod est filius Dei in uirtute.

¶ Nota secundo, quod Auctor comparatiue de harum propositionum, (scilicet Christus praedestinatus est filius Dei, Christus factus est filius Dei) ueritate loquitur, dicendo quod prima est magis uera ac per hoc utramque fateatur esse ueram. Christus enim significat

secundum rem, uel secundum intellectum. Et dicitur, quod licet non sit prius natura uerbum incarnatum, quam uerbum incarnatum esse filium Dei, per gratiam unionis, tamen secundum considerationem abstractionis intellectus, prius natura est uerbum incarnatum, quam modus incarnationis, scilicet per unionem personale. Manifestatur autem talis prioritas ex conuenientia & differentia inter nos & haereticos. Nam uerbum incarnatum intelligitur ut commune quid apprehensum a nobis & illis: & differentia est circa speciales unionis modos, dum illi per modum templi uel habitus &c. nos autem per personalem unionem uerbum incarnatum dicimus. Quocirca licet secundum rem nullus sit ibi ordo, secundum apprehensionem tamen intellectus (qui natus est non solum coniuncta diuinae, sed etiam unum & idem a seipso abstracta) inter uerbum ut habens carnem, & seipsum ut habens carnem personaliter iunctam, ordo est naturae, sicut inter conne & proprium. Et propterea praedestinatio, quae actus est mentis, & ad rem sub certa apprehensione tendit, ex hoc ipso quod ad uerbum cum carne terminatur, determinat ad unionem personalem, excludendo ceteros alios modos, quibus uerbum cum carne praedestinari potuisset. Et ob hoc filius Dei naturalis, factus ex semine Dauid filius hominis, praedestinatus dicitur: & est filius Dei.

Ca. 100.

Ad haec p. illud uerbum p. 100.

p. di. 10. q. 1. contra 2. p. 102.

significat suppositum duarum naturarum: & ratione humane nature, utramque suscipit prädicationem, & quod prædestinatus est, & quod factus est filius Dei: quoniam utrumque ei secundum humanam naturam conuenit per gratiam unionis. Magis tamen prima conceditur: quia abstractio Christi secundum naturam humanam a seipso secundum unionem personalem, magis intelligitur supponere ipsum prædestinationi, quæ est mentis actus, quam factio realis, cum ibi sufficit ordo nature secundum intellectum, qui minus sufficit ad factionem.

Cum his tamen retineat, quod ista est impropria, Christus factus est filius Dei, multo plus quam illa, homo est factus Deus, quia homo potest habere suppositionem simplicem (ut superius patuit) Christus autem pro persona supponit. Et propterea locutiones istæ non sunt extendendæ, sed pie exponendæ. Et quod ad sensum, reducendæ ad sensum simplicis suppositionis personam naturam in cõcreto, iuxta hoc quod in littera dicitur, Aliquando incepit esse, quod existens in natura humana esset filius Dei; hoc enim uerissimum est de existente in natura humana, communiter loquendo; quamuis hic existens in natura humana nunquam incepit esse Deus propter falsitatem exponentis negatiuæ, hic existens in natura humana immediate ante non fuit Deus; hic enim est Deus heri, hodie, & in sæcula.

¶ Super quæst. uiginti quarta articulum secundum.

¶ Super quæst. uiginti quarta articulum secundum.

¶ Super quæst. uiginti quarta articulum secundum.

¶ Super quæst. uiginti quarta articulum secundum.

¶ Super quæst. uiginti quarta articulum secundum.

capio prædestinatus, referunt, nõ ad id, quod est eẽ filium Dei, sed ad eius manifestationem, secundum illum consuetum modum loquendi in Scripturis, quo res dicuntur fieri, quando innotescunt: ut sit sēsus, quod Christus prædestinatus est manifestari filio Dei: sed sic non proprie prædestinatio accipitur. nam aliquis dicitur proprie prædestinari, secundum quod dirigitur in finem beatitudinis: beatitudinẽ autẽ Christi non dependet ex nostra cognitione. Et ideo, melius dicendum est, quod illa antecessio, quam importat hoc participium prædestinatus, non refertur ad personam secundum seipsam, sed ratione humane nature: quia scilicet persona illa, etsi ab æterno fuerit filius Dei, hoc tamen non fuit semper, quod subsistens in natura humana, fuerit filius Dei. Vnde Augustinus dicit in lib. de prædestinatione sanctorum. * Prædestinatus est Iesus, ut qui futurus erat secundum carnem filius Dauid, esset in uirtute filius Dei. Et est considerandum, quod licet hoc participium prædestinatus, importet antecessionem, sicut & hoc participium factus, aliter tamen & aliter. Nam fieri pertinet ad ipsam rem, secundum quod in se est. prædestinari autem pertinet ad aliquem, secundum quod est in apprehensione alicuius præordinantis. Id autem, quod subest alicui formæ uel nature secundum rem, potest apprehendi, uel prout est sub forma illa, uel etiam absolute. Et quia absolute nõ conuenit personæ Christi, quod incepit esse filius Dei, conuenit autem ei, secundum quod intelligitur uel apprehenditur, ut in natura humana existens (quia scilicet hoc aliquando incepit esse, quod in natura humana existens esset filius Dei) ideo magis est hæc uera, Christus est prædestinatus filius Dei, quã ista, Christus est factus filius Dei.

ARTICVLVS II.

¶ Vtrum hæc sit falsa, Christus, secundum quod homo, est prædestinatus esse filius Dei.

AD SECVNDVM sic proceditur. Videtur, quod hæc sit falsa, Christus, secundum quod homo, est prædestinatus esse filius

A ditinguendo duo importata in prædestinatione scilicet ordinem & effectum, gratuitum scilicet donum, & manifestando utrumque conuenire humanitati Christi, adiuncta auctoritate Augustini.

¶ In responsione ad primum uide: & perspice cautelam Auctoris, nam quia ista propositio, Christus, secundum quod homo, est filius Dei, simpliciter est falsa, ut ex quæstio. 16. superius patet: & sic simpliciter & absolute sequetur ex ista, Christus secundum quod homo, prædestinatus est esse filius Dei, si quo ad materiale prædestinationis poneretur hæc uera: ideo Auctor sustinens antecessionem, exponit illud limitate.

¶ Postea tamen dicitur abique antecedentis limitatione, quod in consequente apponenda secundum intellectum est gratia unionis, ita quod ex isto antecedente, Christus secundum quod homo, prædestinatus est filius Dei, sequitur, ergo Christus, secundum quod homo, est filius Dei, q. 16. a. 6. & 7.

¶ 3. Præter hoc ab æterno prædestinatus, quod est aliquando fiendum in tempore: sed magis hæc est uera, filius Dei factus est homo, quã ista, homo factus est filius Dei, ut supra habitum est. * ergo magis hæc est uera, Christus, secundum quod est filius Dei, prædestinatus est esse homo, quam econuerso, Christus, secundum quod est homo, est prædestinatus esse filius Dei.

SED CONTRA est, quod Augustinus dicit in libro de Prædestinatione San. Ipsum dominum gloriæ in quantum homo factus est Dei filius, prædestinatum esse dicimus.

RESPON. Dicendum, quod in prædestinatione duo possunt considerari. unum quidem ex parte ipsius prædestinationis æternæ, & secundum hoc importat antecessionem quãdam respectu eius, quod sub prædestinatione cadit. Alio modo potest considerari secundum effectum temporalem, qui quidem est aliquod gratuitum Dei donum.

Dicendum est ergo, quod secundum utrumque istorum attribuitur prædestinatio Christo ratione solius humane nature. Nam humana natura non semper fuit uerbo unita, & etiam hoc per gratiam est collatum, ut filio Dei in persona uniretur. Et ideo solù ratione humane nature prædestinatio competit Christo: unde Augustinus dicit in lib. de prædestinatione san. prædestinata est ista humane nature tanta, & tã excelsa subiectio, ut quo atrolleretur altius non haberet. Hoc autem dicimus conuenire alicui, secundum quod homo, quod ei conuenit ratione huma-

¶ In responsione ad primum uide: & perspice cautelam Auctoris, nam quia ista propositio, Christus, secundum quod homo, est filius Dei, simpliciter est falsa, ut ex quæstio. 16. superius patet: & sic simpliciter & absolute sequetur ex ista, Christus secundum quod homo, prædestinatus est esse filius Dei, si quo ad materiale prædestinationis poneretur hæc uera: ideo Auctor sustinens antecessionem, exponit illud limitate.

¶ Postea tamen dicitur abique antecedentis limitatione, quod in consequente apponenda secundum intellectum est gratia unionis, ita quod ex isto antecedente, Christus secundum quod homo, prædestinatus est filius Dei, sequitur, ergo Christus, secundum quod homo, est filius Dei, q. 16. a. 6. & 7.

¶ Postea tamen dicitur abique antecedentis limitatione, quod in consequente apponenda secundum intellectum est gratia unionis, ita quod ex isto antecedente, Christus secundum quod homo, prædestinatus est filius Dei, sequitur, ergo Christus, secundum quod homo, est filius Dei, q. 16. a. 6. & 7.

¶ Postea tamen dicitur abique antecedentis limitatione, quod in consequente apponenda secundum intellectum est gratia unionis, ita quod ex isto antecedente, Christus secundum quod homo, prædestinatus est filius Dei, sequitur, ergo Christus, secundum quod homo, est filius Dei, q. 16. a. 6. & 7.

¶ Postea tamen dicitur abique antecedentis limitatione, quod in consequente apponenda secundum intellectum est gratia unionis, ita quod ex isto antecedente, Christus secundum quod homo, prædestinatus est filius Dei, sequitur, ergo Christus, secundum quod homo, est filius Dei, q. 16. a. 6. & 7.

Ca. 11. 207.

Ad h. p. illud b. 107.

q. 16. a. 6. & 7. c. r. in med. 107.

c. r. in med. 107.

c. 15. post me. 107.